

Kielitiedettä lukiolaisille – millä eri tavoin?

Jarno Raukko¹, Heini Arjava ja Matti Miestamo

Helsingin yliopisto (yleinen kielitiede)

Societas Linguistica Europaea (SLE) on hiljattain julkaissut ”Linguistics in Schools” -manifestin (SLE Manifesto 2024), jossa suositellaan Euroopan maiden kansallisia opetusviranomaisia ottamaan kielitiede mukaan lukioiden ja muiden yliopistoa edeltävien koulutuksen antajien opetussuunnitelmiin. Manifestin tavoitteina on mm. oppijan itsenäistyminen ja sosiaalisen tiedostamisen kasvu, metalingvistisen tiedon hyödyllisyys arkipäivän kielenkäyttötilanteissa ja kiinnostuksen lisääminen kielenoppimista ja vähemmistökieliä kohtaan. Kielitieteilijät ja kielenopettajat ovatkin uudella tavalla muotoillun vastuun äärellä.

Kuinka sitten käytännössä tartumme näihin haasteisiin täällä Suomessa? Meta-ajattelun opettaminen ja esim. tiedostamisen kasvu voivat kohdata eri tavoilla. Kielitiedettä voi tarjota opintojaksoina, työpajoina, nettityöskentelyn kautta tai vierailuluentojen malliin. Lukiossa tarjonta voidaan ankkuroida äidinkieleen tai vieraisiin kieliin tai jättää ankkuroimatta. Kohderyhmäksi voidaan ajatella kieliin orientoituneet opiskelijat, tiedeorientoineet lukiolaiset tai koko ikäluokka – mukaan lukien maahanmuuttajataustaiset opiskelijat.

Viite:

SLE Manifesto 2024 = The SLE ’Linguistics in Schools Manifesto’.

https://societaslinguistica.eu/wp-content/uploads/2024/10/SLE-Linguistics-in-schools-manifesto_September2024-final.draft_.pdf

---

¹ Jarno Raukko edustaa tässä työpajassa Helsingin yliopiston lisäksi espoolaista Otaniemen lukiota.